

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Ústav pro archeologii

Posudek na bakalářskou práci

Václav Šlik. *Zaniklá středověká ves Záhoří (okr. Louny). Geodeticko-topografický průzkum.*
Ústav pro archeologii, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova. Vlastní text 57 str., 21 obrázků
na str. 58–78. Konzultanti: prof. Jan Klápště, dr. Vojtěch Peksa.

Cílem předkládané bakalářské práce je přispět k obecnému poznání venkovského prostředí ve středověkém období, a to na základě geodeticko-topografického průzkumu zaniklé středověké vsi Záhoří v okrese Louny. V areálu této vsi se velmi dobře a přehledně dochovaly drobné povrchové tvary, které k tomuto druhu výzkumu přímo vybízely. Identifikace, dokumentace a interpretace povrchových tvarů s cílem poznat podobu středověké vsi navíc patří mezi témata, jež jsou ideální pro absolventské práce, neboť studenti si na jejich příkladě osvojí komplexní dovednosti nutné pro archeologickou i památkovou praxi.

Václav Šlik postupoval podle osvědčeného vzoru geodeticko-topografického průzkumu, který vypracovali Zdeněk Smetánka s Janem Klápště a jenž je dále rozvíjen i na Ústavu pro archeologii FF UK. Základem práce byly poměrně náročné open air aktivity zahrnující topografický rozbor terénu, identifikaci a dokumentaci antropogenních povrchových tvarů, vše završené finálním plánem a slovními popisy. Tato terénní část práce je podkladem pro ústřední *kap. 9–11*. Autor společně s dr. Vojtěchem Peksou realizovali i drobný archeologický odkryv, který přispěl k ověření nálezové situace pod povrchem a chronologii lokality.

Text bakalářské práce dále zahrnuje rešerši širšího sídelně-historického kontextu zaniklé vsi a obecné souvislosti (*kap. 2–6*), zhodnocení obecného geografického rámce a rešerši písemných i kartografických pramenů (*kap. 7–8*). Samostatná kapitola je věnována rozboru a interpretaci povrchových tvarů, včetně vymezení potenciálních usedlostí a rozlišení obytných domů a hospodářských staveb (*kap. 12*). Autor se vyjádřil i k ekonomickému potenciálu zázemí zaniklé vsi (*kap. 13*).

Výhodou lokality je, že se v jejím areálu dochovaly nejen zřetelné a dobře identifikovatelné pozůstatky samotných staveb, ale i zídek, které oddělovaly jednotlivé dvorové parcely (usedlosti). Tedy povrchová situace známá např. ze zaniklé Svídny, Holu, Březové nebo Německé Lhoty. Díky tomu bylo možno poměrně spolehlivě vymežit jednotlivé usedlosti, jejich vnitřní dispozice, zahrady, identifikovat polohy obytných domů a hospodářských staveb.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav pro archeologii

Autor proto přesvědčivě rekonstruuje drobné venkovské sídliště s obdélnou návší, která byla po dvou (popř. zčásti po třech) stranách obestavěna usedlostmi. Usedlosti se nacházely na obdélných a těsně přiléhajících parcelách, v přední části obvykle leželo dvorové prostranství obklopené z jedné strany domem a z druhé hospodářskou stavbou, vzadu se nacházela zahrada. Na základě keramických nálezů a také zmínek v písemných pramenech je existence vsi kladena do 14.–15. století. Patřila by tedy mezi poměrně pozdní založení, pro které byly charakteristické geometricky poměrně pravidelní sídelní formy.

Autor prokázal schopnost samostatné terénní práce, rešerše různých typů pramenů i práce s LiDAR daty. Jeho interpretace terénních situací jsou přesvědčivé. Přehledný plán lokality je pečlivý a v pořádku jsou i další obrazové přílohy. Bakalářská práce je zdařilá a přináší množství poznatků, které jsou důležité na regionální i národní rovině. Z toho důvodu lze jen doporučit hlavní výsledky publikovat. Ze všech těchto důvodů práci doporučuji k obhajobě s návrhem klasifikace „výborně“.

V Praze, 3. září 2024

Doc. PhDr. Tomáš Klír, Ph.D.